

Tisková zpráva

Občané o konfliktu v Sýrii – prosinec 2018

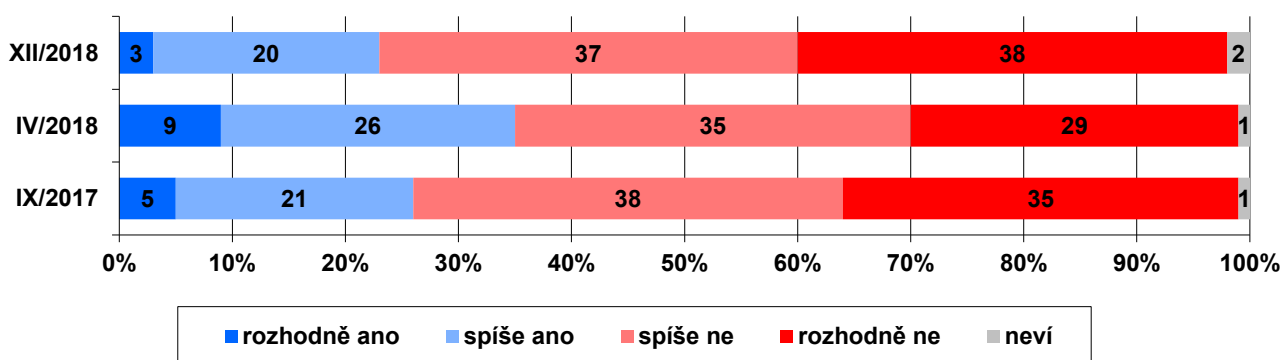
- ⊙ O aktuální vývoj ozbrojeného konfliktu v Sýrii se zajímá necelá čtvrtina (23 %) české veřejnosti.
- ⊙ Většina české veřejnosti podporuje zapojení ČR do řešení situace v Sýrii pomocí udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou, pořádání charitativních sbírek, účastí zástupců ČR na politických setkáních a vyslání lékařů. Odmítavě se česká veřejnost staví k finanční pomoci státu a především pak k vyslání vojenských jednotek do Sýrie a k přijímání úspěšných žadatelů o azyl ze Sýrie.
- ⊙ Dle českých občanů má konflikt v Sýrii významné dopady na světovou, evropskou i českou bezpečnost. Že je situace hrozbou pro mír ve světě se domnívá 67 % dotázaných, pro evropskou bezpečnost 65 % dotázaných a pro bezpečnost ČR 48 % dotázaných.

Zpracovala:
Radka Hanzlová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 583; e-mail: radka.hanzlova@soc.cas.cz

⊙ V prosincovém šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., položilo všem dotázaným několik otázek týkajících se aktuálního vývoje konfliktu v Sýrii. Šetření zjišťovalo, zda se občané o vývoj konfliktu v Sýrii zajímají, jaké jsou jejich postoje k různým formám možného zapojení České republiky do řešení tamní situace a jak vnímají dopad syrské situace na českou, evropskou a světovou bezpečnost.

Z výsledku šetření vyplývá (viz graf 1), že o aktuální vývoj konfliktu v Sýrii se zajímá necelá čtvrtina (23 %) českých občanů, v tom 3 % rozhodně a 20 % spíše. Naopak celé tři čtvrtiny (75 %) českých občanů se podle vlastního vyjádření o konflikt v Sýrii nezajímají, když 37 % na danou otázku odpovědělo „spíše ne“ a 38 % „rozhodně ne“. Zbývající 2 % dotázaných uvedly, že neví. V porovnání s předchozím šetřením z dubna 2018 vidíme zřetelný pokles (o 12 procentních bodů) zájmu o dění v Sýrii, a tudíž i nárůst nezájmu (o 11 procentních bodů), přičemž aktuální výsledky se velmi přiblížily hodnotám ze září 2017, s nimiž jsou statisticky srovnatelné.

Graf 1: Zájem o vývoj konfliktu v Sýrii (%)¹

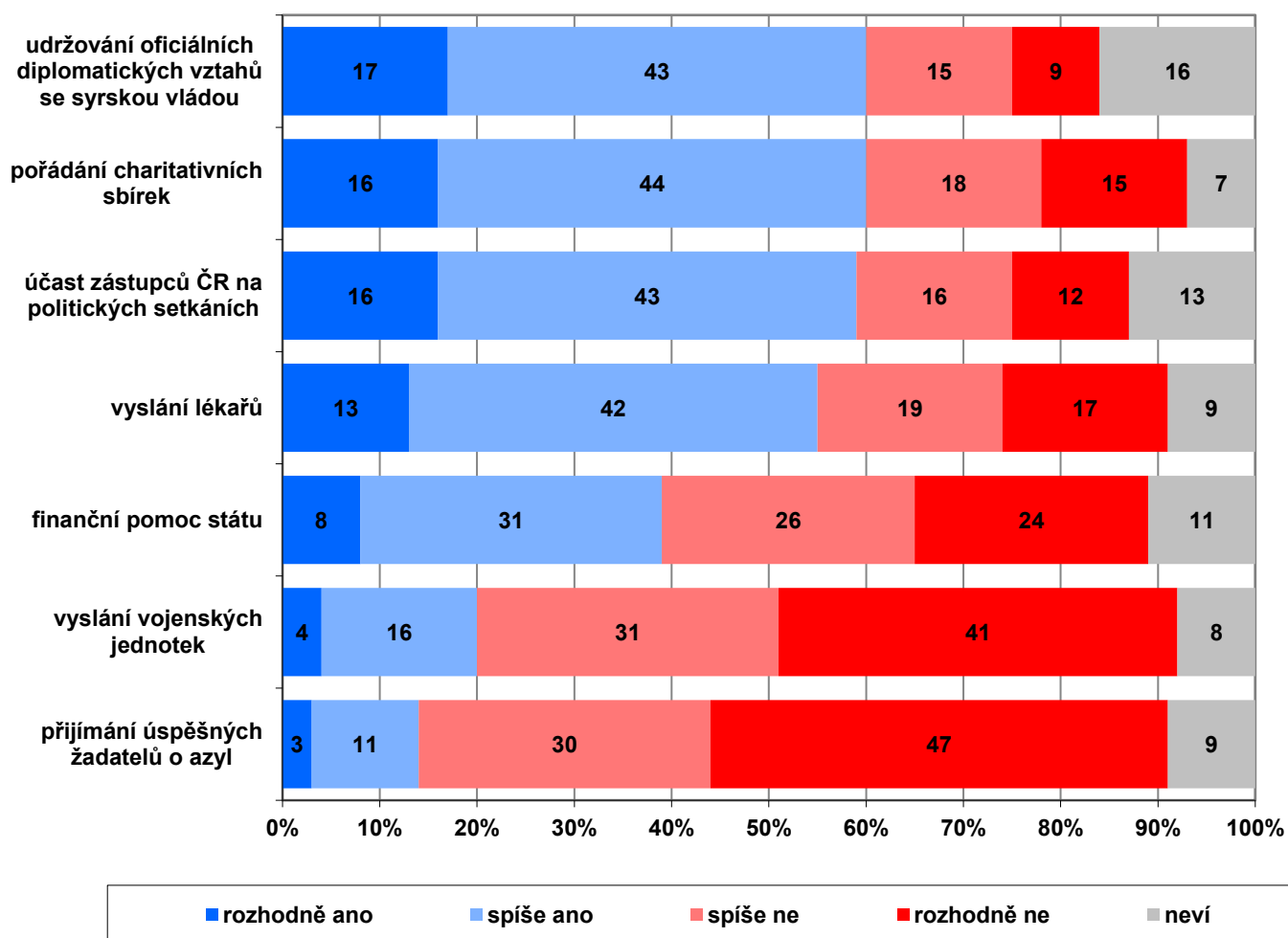
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 1. – 13. 12. 2018, 1078 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Znění otázky: „Zajímáte se o aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

Podrobnější analýza ukázala, že zájem o aktuální vývoj konfliktu v Sýrii roste spolu s obecným zájmem o politiku. Taktéž přesvědčení nevoliči se zajímají o konflikt méně často než lidé přesvědčení, že k příštím volbám půjdou. Zájem o problematiku roste i se zvyšujícím se vzděláním. Statisticky významné rozdíly lze nalézt též na základě pohlaví, kdy relativně větší zájem o vývoj konfliktu v Sýrii vyjadřují muži (29 %) oproti ženám (17 %).

V šetření byla zařazena rovněž otázka, která zkoumala názory veřejnosti na různé možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii. Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 2, většina české veřejnosti podporuje zapojení ČR do řešení situace v Sýrii pomocí udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou (60 % podporuje, 24 % nepodporuje), pořádání charitativních sbírek (60 % : 33 %) a účasti zástupců ČR na politických setkáních (59 % : 28 %). U české veřejnosti rovněž převažuje názor, že ČR by měla do Sýrie vyslat své lékaře (55 % : 36 %). Spíše odmítavě se lidé staví k finanční pomoci od státu (39 % podporuje, 50 % nepodporuje). Jednoznačně pak většina českých občanů odmítá vyslání vojenských jednotek do Sýrie (20 % : 72 %) a přijímání úspěšných žadatelů o azyl (14 % : 77 %).

Graf 2: Názory na vybrané možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii (%)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 1. – 13. 12. 2018, 1078 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

² Znění otázky: „Jakým způsobem by se podle Vás měla Česká republika zapojit do řešení konfliktu v Sýrii? Řekněte mi, prosím, které z následujících zapojení ČR byste podpořil a která byste nepodpořil. a) Přijetí úspěšných žadatelů ze Sýrie o azyl do České republiky, b) vyslání vojenských jednotek do Sýrie, c) vyslání lékařů do Sýrie, d) pořádání charitativních sbírek (např. finanční prostředky, oblečení, hygienické potřeby atd.), e) účast zástupců ČR na politických setkáních, f) finanční pomoc státu, g) udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou?“ Varianty odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Z podrobnější analýzy vyplynulo, že souhlas se všemi druhy zapojení roste s deklarovaným obecným zájmem o politiku a se zájmem o vývoj konfliktu v Sýrii. O správnosti zapojení jsou častěji přesvědčeni i lidé s vyšším vzděláním. Životní úroveň domácnosti se též ukazuje jako významná vysvětlující proměnná, kdy u většiny položek (vyjma pořádání charitativních sbírek a finanční pomoci státu) lidé hodnotící životní úroveň své domácnosti jako dobrou, relativně častěji vítají zapojení ČR. Dále lidé řadící se na škále politické orientace k pravici či pravému středu častěji podporují vybrané možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu, vyjma možnosti vyslání lékařů do Sýrie, kde rozdíly nejsou statisticky významné. Z dílčích rozdílů pak lidé ve věku 20 až 29 let častěji podporují vyslání vojenských jednotek do Sýrie a vyslání lékařů do Sýrie má zase vyšší podporu u mužů.

Z časového srovnání, které nabízí tabulka 1, je patrné, že oproti dubnu 2018 došlo u většiny možností ke statisticky významným posunům. Pokles souhlasných odpovědí jsme zaznamenali u možnosti přijímání úspěšných žadatelů o azyl (o 7 procentních bodů), vyslání lékařů (o 5 procentních bodů) a pořádání charitativních sbírek (o 4 procentní body), přičemž u všech těchto položek došlo zároveň k nárůstu nesouhlasných odpovědí vždy o shodný počet jako u poklesu. K nárůstu nesouhlasných odpovědí o 4 procentní body došlo také u vyslání vojenských jednotek. Pouze u možnosti účasti zástupců ČR na politických setkáních došlo k nárůstu pozitivních odpovědí a zároveň poklesu negativních odpovědí (shodně o 5 procentních bodů). Souhlas je tak v současnosti nejvyšší od září 2017.

Tabulka 1: Názory na vybrané možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii (časové srovnání v %)

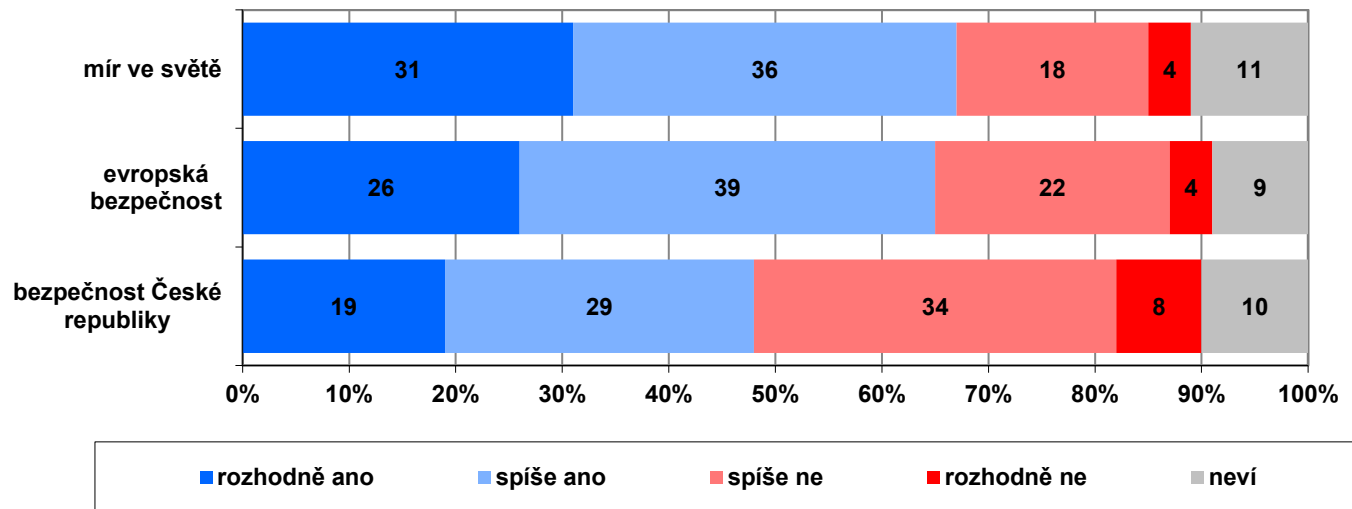
	IX/17	IV/18	XII/18
Udržování oficiální diplomatických vztahů se syrskou vládou	55/24	58/25	60/24
Pořádání charitativních sbírek	59/31	64/29	60/33
Účast zástupců ČR na politických setkáních	46/35	54/33	59/28
Vyslání lékařů	55/32	60/31	55/36
Finanční pomoc státu	31/55	41/49	39/50
Vyslání vojenských jednotek	18/68	22/68	20/72
Přijímání úspěšných žadatelů o azyl	15/72	21/70	14/77

Pozn.: Tabulka obsahuje součet pozitivních odpovědí („rozhodně ano“ a „spíše ano“) a součet negativních odpovědí („spíše ne“ a „rozhodně ne“). Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“. Položky seřazeny setupně dle součtu pozitivních odpovědí v aktuálním výzkumu.

Zdroj: Výzkumy CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Ve výzkumu jsme se dále zajímali o to, zda podle občanů situace v Sýrii představuje hrozbu pro českou, evropskou a světovou bezpečnost. Graf 3 odkrývá přesvědčení dotázaných, že syrský konflikt má výrazné konsekvence pro světovou a evropskou bezpečnost. Přibližně dvě třetiny dotázaných jsou přesvědčeny, že situace v Sýrii ohrožuje mír ve světě (67 %, opačného názoru je 22 %) a evropskou bezpečnost (65 %, opačný názor zastává 26 %). Nejmenší vliv konfliktu v Sýrii vidí dotázaní v dopadu na bezpečnost ČR, přesto mezi občany mírně převažuje názor, že bezpečnost ČR může být situací v Sýrii ohrožena. Konkrétně tak odpověděla necelá polovina (48 %) dotázaných, naopak o málo více než dvě pětiny (42 %) dotázaných takovouto hrozbu nevidí.

Graf 3: Hodnocení situace v Sýrii jako hrozba na různých úrovních (%)³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 1. – 13. 12. 2018, 1078 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Hlubší analýza ukázala, že občané zajímající se o politiku a také o konflikt v Sýrii ho vnímají jako větší hrozbu pro bezpečnost ČR než lidé, kteří se nezajímají. Z hlediska politické orientaci lidí řadí se na pravolevé škále k pravici častěji zastávají názor, že syrský konflikt negativně ovlivňuje evropskou bezpečnost a mír ve světě.

³ Znění otázky: „Je, nebo není podle Vašeho názoru situace v Sýrii hrozbou pro a) bezpečnost České republiky, b) evropskou bezpečnost, c) mír ve světě?“ Varianty odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-12</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>1. - 13. 12. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1078</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>225</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.11s; PM.213; PM.189s</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pm190109</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>9. ledna 2019</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Radka Hanzlová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

|